

Programación Docente de Corda fretada Historia dos Instrumentos

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Historia dos instrumentos

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	VIOLÍN, VIOLA, VIOLONCELLO, CONTRABAIXO
CARÁCTER	OBRIGATORIO								TIPO DE CLASES	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Álvaro Quintanilla Marful
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE						3			Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Mario Peris				marioperis@csmvigo.com				Consultar páxina titorías	
	Álvaro Quintanilla				alvaroquintanilla@csmvigo.com				Consultar páxina titorías	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo da evolución histórica do instrumento propio e os afíns a este. Coñecemento das características construtivas, funcionamento acústico e posibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Estar matriculado no curso correspondente
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente teórico, a sinerxía principal dáse coas disciplinas de Formación básica do ámbito da Musicoloxía.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
XERAIS	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
ESPECÍFICAS	EI2, EI4, EI6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer el origen y evolución do instrumento ao longo da historia.	TODAS
2. Coñecer a importancia das diferentes escolas de Luthería da historia dende o século XVI ata os nosos días. Diferenciar as escolas de luthería clásica, así como as correntes nos séculos XX e XXI: principais luthieres, características construtivas, concursos, subastas, etc.	TODAS
3. Coñecer as diferentes escolas do arco. Analizar as orixes do arco e a súa evolución, así como coñecer os principais arquetos a partir de 1785.	TODAS
4. Coñecer o funcionamento acústico dos instrumentos de corda en función da súa construción e materias.	TODAS
Violoncello	5. Coñecer o funcionamento acústico dos instrumentos de corda en función da súa construción ao longo da historia
	6. Coñecer o funcionamento acústico dos instrumentos de corda en función da súa construción.
	7. Adquirir coñecemento da importancia de aplicar as posibilidades expresivas con relación ao repertorio.

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS		SESIÓNS
Violín, Viola, Violoncello e Contrabaixo	Conceptos de luthería	1.1 Orixe e evolución do instrumento. Escolas de luthería clásica: Cremona, Brescia, Venecia, Milán, etc		TODAS
		1.2 Acústica dos instrumentos de corda: Materiais - Probas acústicas Diferentes instrumentos.		TODAS
		1.3 Luthería semimoderna e contemporánea. Orixe e evolución do arco.		TODAS
	Contrabaixo	O Contrabaixo no Barroco	2.1- O Basso Continuo. 2.2- Evolución do Violone e a súa relación co Contrabaixo. 2.3- O ARCO como elemento diferenciador con respecto ao resto da familia do violín.	TODAS
		O Contrabaixo no Clasicismo	3.1- O Violone Vienés. 3.2- O Contrabaixo na Orquestra. e a influencia desta no desenvolvemento e evolución de formas, tamaños e diferentes afinacións que atravesou o contrabaixo ao longo deste periodo	TODAS
	Violoncello	Evolución do repertorio no Violoncello	Posibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio. 2.1.- Evolución do repertorio para violoncello só dende os ricerari de Gabrielli ata o século XXI. 2.2.- Evolución dos concertos para violoncello e orquestra. 2.3.- Evolución do repertorio sinfónico para violoncello.	TODAS
Total de sesións por cuadrimestre				19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición de cada tema: Exposición oral dos temas, análise de coñecementos previos dos alumnos, debate sobre os distintos puntos de vista	16	-	16
Visualización de láminas, partituras, etc: Aceso ao material visual relacionado con cada tema.	-	71	71
Audicions comparadas de obras escollidas: Selección de interpretes con diferentes puntos de vista estilísticos, valoración obxetiva e subxetiva	3	-	3
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Clase Debate - Tralaballo persoal	1- Pescudar información sobre os temas propostos polo profesor. 2- Argumentar os diferentes puntos de vista sobre un contido. 3- Exposición na aula dos traballos realizados a proposta do profesor.	TODAS	30%
Exame escrito	1- Diferenciar as principais escolas de luthería clásica e do s. XIX, XX e XXI, e recoñecer o traballo dos luthieres máis importantes. 2- Coñecer a orixe e evolución do arco, principais construtores e a súa relación coas diferentes épocas compositivas. 3- Relacionar as características técnicas do instrumento co desenvolvemento dunha linguaxe propia: afinación, scordatura, dobres cordas, golpes de arco, etc. 4- Coñecemento do repertorio.	TODAS	70%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Dembro-)			
Clase Debate - Tralaballo persoal	1- Pescudar información sobre os temas propostos polo profesor.	TODAS	30%

	2- Argumentar os diferentes puntos de vista sobre un contido. 3- Exposición na aula dos traballos realizados a proposta do profesor.		
Exame escrito	1- Diferenciar as principais escolas de luthería clásica e do s. XIX, XX e XXI, e recoñecer o traballo dos luthieres máis importantes. 2- Coñecer a orixe e evolución do arco, principais construtores e a súa relación coas diferentes épocas compositivas. 3- Relacionar as características técnicas do instrumento co desenvolvemento dunha linguaxe propia: afinación, scordatura, dobres cordas, golpes de arco, etc. 4- Coñecemento do repertorio.	TODAS	70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
	Ver avaliación EXTRAORDINARIA		
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	1- Diferenciar as principais escolas de luthería clásica e do s. XIX, XX e XXI, e recoñecer o traballo dos luthieres máis importantes. 2- Coñecer a orixe e evolución do arco, principais construtores e a súa relación coas diferentes épocas compositivas. 3- Relacionar as características técnicas do instrumento co desenvolvemento dunha linguaxe propia: afinación, scordatura, dobres cordas, golpes de arco, etc. 4- Coñecemento do repertorio.	TODAS	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			
BIBIOGRAFÍA CONTRABAIXO			
<p>Paul Brun, New History of the Double Bass: Paul Brun Productions / Villeneuve d'Asc, 2000) Inglés ISBN: 978-2-9514461-0-6</p> <p>Planyavsky, Alfred. Geschichte des Kontrabasses. Hans Schneider Verlag, 1970, 1984</p> <p>Atlas de música 2. Alianza editorial.</p> <p>"O violin", Pascuali-Principe. Editorial Ricordi.</p> <p>"The Guarneri family", Henry Hill. Dover publications.</p> <p>Morton, Joëlle. The Early History and Use of the G Violone. VdGSA 1999</p> <p>El contrabajo a través de la historia. Almenara, Francisco Javier. Editorial: Infides (Instituto Fides) / Murcia, 2007) ISBN:978-84-611-2236-3</p> <p>"Classical and Romantic performing practice 1750-1900", Clive Brown. Oxford University Press.</p> <p>Ligaduras e articulación durante o Clasicismo e o Romanticismo (1750-1900)", Clive Brown. Quod Libet.</p> <p>Guía da música de cámara, François-René Tranchefor t. Alianza Editorial.</p> <p>The New Grove Dictionary of Music and Musicians, edited by Stanley Sadie, in twenty volumes, 1980, Macmillan Publishers Limited, London.</p> <p>Duane Rosengard, Contrabbassi Cremonesi, Ed.Turris, Cremona, 1992.</p> <p>D.E.U.M.M., Il Lessico - I, voce contrabbasso, pp.663-669.</p> <p>Revistas especializadas: "Doublebassist", "The Strad", "Strings".</p>			

BIBLIOGRAFÍA VIOLÍN-VIOLA

"The history of violin playing from its origins to 1761", David Boyden. Oxford University Press.
"The early violin and viola, a practical guide", Robin Stowell. Cambridge hand books.
"The art of violin playing", volum I e II, Carl Flesch. Ed. Carl Fischer
"Antonio Stradivari, his life and work", Henry Hill. Dover publications.
"The Guarneri family", Henry Hill. Dover publications.
Classical and Romantic performing practice 1750-1900", Clive Brown. Oxford University Press.
"Ligaduras e articulación durante o Clasicismo e o Romanticismo (1750-1900)", Clive Brown. Quod Libet.
Atlas de música 2. Alianza editorial.
"O violin", Pascuali-Principe. Editorial Ricordi.
"El arte del violín", Javier Claudio. Edicións musicais Mega.
Guía da música de cámara, François-René Tranchefort t. Alianza Editorial.

BIBLIOGRAFÍA-VIOLONCELLO

Diferentes CD's e DVD's que abranguen un amplo repertorio, solístico, camerístico y sinfónico da historia del violoncello.
Arizcuren, Elias . El Violonchelo. Ed. Labor
Tortelier, Paul. (1975) Así interpreto, así ensino. Ed. Labor
Bazelaire, Paul (1952) Pedagogie du Violoncelle. Ed. Durand
Calvo-Manzano , Antonio. (2002). Acústica físico-musical. Ed. Real Musical
Chakalov, Nikola (2004) La digitación en el violonchelo. Ed. Idea Books
Bunting, Christopher (1983) El arte de tocar el violonchelo. Ed. Pirámide
Tranchefort, François-René (2011). Guía de la música de cámara. Ed. Alianza editorial.
Bazelaire, Paul (1920) Quelques notes sur différents points importants de la Technique Générale du Violoncelle Ed. Senart
Burkholder, J. Peter (2011) Historia de la música occidental. Ed. Alianza música